1853. **No. 67.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG **den 23 AUGUSTUS.**

AANBESTEDING VAN TURF.

Gegadigden, die genegen mogten zijn tot de leverantie van *duizend* ton beste BAGGELAAR TURF, ten dienste van het Provinciaal Bestuur van Friesland, worden verzocht hunne Monsters, uit minstens acht turven bestaande, vóór den 4 September aanstaande in te leveren aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden, onder bijvoeging van een gesloten billet, bevattende naam en woonplaats, benevens opgave van den prijs, tegen welken men de Turf verlangt te leveren.

Verdere Condition zijn aan het Gouvernementshuis te vernemen.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 Augustus 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 9,85.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 233,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 233,00.

Leeuwarden, den 20 Augustus 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

Ten behoeve der ongelukkige bewoners van de Moluksche eilanden, is bij den Commissaris des Konings in de provincie Friesland weder ontvangen:

Door bezorging van het Gemeente-Bestuur van Oostdongeradeel	*f* 93.30
Idaarderadeel	- 65.96.

PARIJS, den 18 Augustus.

Het *Journal des Débats* deelt mede eene dezer dagen in het openbaar uitgesproken redevoering van den bisschop van Troyes, lid van het hooge raadgevend staats-collegie voor het openbaar onderwijs. De prelaat zeide onder anderen het volgende:

»Al, wat aan Frankrijk dierbaar is, acht ik heilig: al, wat het in zijne wijsheid en in de bewustheid van zijn regt wil, dat wil ik ook. Het ware geloof vervreemdt niet van het vaderland, maar vergroot de gehechtheid er aan: hoe sterker de liefde jegens God is, des te onverwinnelijker is de vaderlandsliefde.

»Ik weet niet, of het waar is, dat men in onze dagen werkelijk zou hebben beproefd, onder het masker der godsdienst eene partij te vormen, en dat die partij er op uit zou zijn, de edelaardigste en innigste neigingen van Frankrijk te bestrijden. In allen gevalle weet ik, hoeveel zulk eene partij waard is; en terwijl ik Gods woord aanbid en aan de Kerk geloof, behoud ik mij tevens de vrijheid voor, om over de meeningen en de stelsels zelf te oordeelen.

»Het is geen godsdienst, den mensch de van God ontvangen uitstekendheid te ontnemen, aan 's menschen rede alle inzigt te ontzeggen, over de wijsbegeerte den banvloek uit te spreken, de klassieke letterkunde en zelfs de meesterstukken van beroemde Katholijke godgeleerden en redenaars te versmaden, en andersdenkenden met het vuur des hemels, of des noods met geloofsvervolging, en, zoo men er maar de magt toe had, met aardsche brandstapels tot zwijgen te brengen.

»Het is geen godsdienst, het regt der natien weg te redeneren, de politieke onafhankelijkheid der volken en hunne hoofden te bedreigen, beginselen te verbreiden, die het denkbeeld zelfs van een burgerlijk gezag vernietigen, die zoo strijdig met deszelfs innerlijken aard zijn, dat zij slechts weinig veld behoeven te winnen, om het burgerlijk gezag te verzwakken, en het te gronde te rigten, wanneer zij heerschend worden.

»Neen, dat is geen godsdienst: het is althans de godsdienst niet van Christus en van de Kerk, het is eene godsdienst, die gisteren nog bij ons onbekend was."

Volgens het *Journal des Débats* werden de toehoorders diep getroffen door deze ernstige strafrede van den Gallicaanschen prelaat tegen de in de Katholijke Kerk van Frankrijk veld winnende ultramontaansche rigting.

— Naar aanleiding van berigten uit Konstantinopel, de dagteekening voerende van den 5 Augustus, leest men heden in het *Journal des Débats* het volgende: »Eene gebeurtenis, welke moeijelijk kan worden verklaard en een gevolg schijnt te zijn van eenig misverstand, had in de staatkundige kringen vrij wat indruk gemaakt. Drie couriers, die elkander spoedig waren gevolgd, hadden depêches overgebragt aan de Engelsche en Fransche gezanten en aan den te Konstantinopel residerende servischen zaakgelastigde, waaruit bleek, dat de Oostenrijksche consul te Belgrado, namens zijne regering, aan vorst *Alexander* van Servie magtiging had aangevraagd, om dat gewest te doen bezetten, en zelfs had te kennen gegeven, dat, ingeval die magtiging werd geweigerd, Oostenrijk had besloten om den maatregel niettemin ten uitvoer te brengen. Vorst *Alexander* had het verzoek indedaad geweigerd en de bevolking onder de wapenen geroepen. Wij gevoelen zeer goed, dat dergelijke berigten te Konstantinopel eenen diepen indruk hebben moeten te weeg brengen. Wat wij daarentegen niet begrijpen, is, dat de mededeeling van den Oostenrijkschen consul overeenkomstig kan zijn met de instructien en meer in 't bijzonder met de bedoelingen zijner regering. Oostenrijk toch heeft, door het doen der eerste stappen tot het vereenigen eener diplomatieke conferentie, welke er thans nagenoeg geheel in is geslaagd, de bekommering door geheel Europa weg te nemen, blijken gegeven van bedoelingen en van eene gezindheid, die geenszins strooken met de berigten, welke noodwendig zoo zeer verwondering te Konstantinopel hebben moeten veroorzaken. Wij voor ons zullen de nadere inlichtingen afwachten, welke niet kunnen uitblijven en voorzeker zullen kunnen strekken ter juiste waardering van het feit.

»Voor 't overige was de rust te Konstantinopel gehandhaafd gebleven, en bemoeide de bevolking zich laatstelijk weinig of niet met de staatkundige aangelegenheden.

»Het Fransche linieschip *Friedland* was weder vlot geraakt en werd eerlang te Konstantinopel verwacht, waar het, in een der arsenalen, ter beschikking zou worden gehouden van den Franschen admiraal.

»De Egyptische vloot, met het contingent van dat land, bevond zich laatstelijk bij den ingang van de Dardanellen waarzij door noorden-winden werd opgehouden. Zoodra die vloot voor Konstantinopel zou zijn aangekomen, zouden de daarmede overgebragte troepen worden ontscheept op de Aziatische kust van den Bosporus en aldaar kamperen bij Sylvy-Bouroun, ter plaatse, waar in 1832 de Russische krijgsmagt is gelegerd geweest.

»Eene door ons over Triest ontvangene bijzondere telegrafische dépêche, van den 8sten uit Konstantinopel, houdt in, dat de Porte voornemens was eene buitengewone commissie naar Servie te zenden. In die dépêche wordt nog geen melding gemaakt van de voorslagen tot bevrediging, welke den 2 Augustus door de conferentie te Weenen naar Konstantinopel zijn opgezonden. Daaruit schijnt men te moeten afleiden, dat op den 8sten die voorstellen nog niet door de Porte waren ontvangen."

Reeds is medegedeeld, dat de oostenrijksche gezant *von Bruck* de Porte heeft ingelicht omtrent het zamentrekken van oostenrijksche troepen aan de grenzen van Servie en Bosnie. Het ontbreekt hier niet aan personen, die de juistheid der door het *Journal des Débats* medegedeelde berigten in twijfel vermeenen te moeten trekken, op grond, dat Oostenrijk niet kan overgaan tot de militaire bezetting van Servie, na de bezetting van Moldavie en Walachije te hebben afgekeurd. Wordt echter de bovengenoemde mededeeling bevestigd, dan zou men in de daad moeten veronderstellen, dat de Oostenrijksche consul te Belgrado zijne instructien niet goed heeft begrepen.

Verder heeft men hier vernomen, dat de Oostenr. Regering thans bepaaldelijk [illegible] heeft gezonden naar de Regering der Ver.-Staten, waarin afkeuring wordt verlangd van het gedrag van den bevelhebber der N. Amerikaansche korvet *Saint Louis* in de haven van Smyrna. In die memorie komt voor, dat de handelwijze van dien officier, in eene onzijdige haven, aanleiding had kunnen geven tot de noodlottigste gevolgen, en dat dezelve, als eene aanranding zonder voorafgaande oorlogs-verklaring strijdig is met het volkenregt.

's GRAVENHAGE, den 20 Augustus.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van Donderdag zijn ingekomen twaalf adressen houdende aandrang op de aanneming van het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, en één adres tegen het bedoelde wets-ontwerp.

De algemeene beraadslagingen over dat voorstel van wet zijn daarop voortgezet.

Nadat de heeren *Beens* en *Storm* het woord hadden gevoerd, hebben de heeren ministers van buitenlandsche zaken, van justitie, van finantien, tevens belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst, ofschoon nog een aantal leden op de lijst der sprekers ingeschreven waren, reeds nu het wets-ontwerp in zijn geheel verdedigd. De heeren *de Braauw*, *van Rappard* en *Bieruma Oosting* hebben daarop te kennen gegeven, dat zij zich voorgenomen hadden vóór het wets-ontwerp te spreken, doch nu, na de verdediging der ministers, voor het oogenblik van het woord afzagen, zich voorbehoudende om later weer het woord te vragen, wanneer de loop der beraadslagingen dit zou medebrengen.

De heeren *Jespers* en *van Akerlaken* hebben daarna het wets-ontwerp in zijn geheel behandeld, terwijl ten slotte door de commissie van verzoekschriften zijn uitgebragt eenige verslagen op in hare handen gestelde petitien betrekkelijk het wets-ontwerp op de kerkgenootschappen, met welker conclusie, strekkende om die adressen ter griffie neder te leggen, de Vergadering zich achtereenvolgens vereenigd heeft.

In de zitting van gisteren zijn de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, voortgezet. Daaraan hebben deelgenomen de heeren: *Groen van Prinsterer*, *Reinders*, *Rijk*, *van Bosse*, *de Lom de Berg*, *van Hoëvell* en *Ter Bruggen Hugenholtz*. De heeren *van Heiden Reinestein*, *van Asch van Wijk*, *Dirks*, *Engelen*, *Hoekwater* en *Hoffman*, die zich op de lijst der sprekers ingeschreven hadden, hebben zich bepaald met te kennen te geven dat zij zich met de algemeene strekking van het wets-ontwerp vereenigden, zich voorbehoudende nader het woord te vragen indien de loop der beraadslagingen dit mogt medebrengen.

De commissie voor de verzoekschriften heeft omtrent twee heden ingekomen adressen houdende aandrang op de aanneming van het thans bij de Kamer behandeld wordende wets-ontwerp, verslag uitgebragt, met welks conclusie, strekkende om die petitien ter griffie neder te legen, de Kamer zich vereenigd heeft.

In de zitting van heden zijn ingekomen acht adressen houdende aandrang tot aanneming van het wets-ontwerp betrekkelijk de regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen.

De algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp zijn daarop voortgezet, waaraan de heeren *Strens*, *Sloet tot Oldhuis*, *Schimmelpenninck van der Oije*, *Thorbecke*, *van Lynden*, *Luijben*, *van Bosse*, *Meeussen*, *Groen van Prinsterer*, *van Hoëvell*, *Dommer van Poldersveldt* en *van Wintershoven* hebben deelgenomen.

De minister *Donker Curtius* heeft, namens de Regering, verklaard, dat zij vermeent, dat de beraadslaging gisteren te zeer van het onderwerp is afgeweken; dat zij, in het belang des Lands, dien weg niet mag, noch wil volgen; dat de ministers, die deel hebben uitgemaakt van het vorige Bewind, geene rekenschap hebben te geven, waarom zij aan 's Konings verlangen hebben voldaan, met in het tegenwoordige Bewind te blijven, en deswegens alleen verantwoordelijk zijn aan Z. M. en aan hun geweten.

De behandeling der wets-voordragt zal heden avond ten half acht ure worden voortgezet.

NIJMEGEN, den 18 Augustus.

Dezer dagen heeft zich alhier eene commissie, bestaande uit den landraad, benevens eenige notabelen en financiers uit de Pruisische Rijn-provincie, met de kamer van koophandel ter dezer stede vereenigd, ten einde te beraadslagen over de aansluiting van den geprojecteerden spoorweg van Keulen over Crefeld, Cleve, Nijmegen, Grave en 's Bosch naar Belgie. Het Pruisische gouvernement, door welks zorg die commissie is te zamen gesteld, heeft het verleenen der reeds aangevraagde concessie op Venlo aangehouden, ten einde zoo mogelijk van het Nederlandsch gouvernement de aansluiting over onze stad te verkrijgen. Men verneemt dat ten gevolge der vertoogen door opgemelde combinatie aan het gemeente-bestuur voorgedragen, heeren burgemeester en wethouders zich dadelijk tot Z. Exc. den minister van binnenl. zaken hebben gewend en het nuttige en doelmatige van dit plan van aansluiting in breede trekken aantoonende, de belangen dezer stad in dit opzigt dringend aan Z. Exc. aanbevolen.

LEEUWARDEN, den 22 Augustus.

In de op Donderdag jl., alhier gehoudene openbare vergadering van den Gemeente-Raad, waarin 13 leden tegenwoordig waren, zijn na de vaststelling der gelezen notulen van den 11 en 15 dezer o. a. navolgende punten in behandeling genomen:

I. Rapport betrekkelijk de geloofsbrieven van de heeren *Tromp* en *Gorter*. — Na eenige discussie omtrent de al of niet bevoegdheid van den ouden Raad tot onderzoek derzelve, is met 9 tegen 4 stemmen daartoe overgegaan, vervolgens wordt gerapporteerd over de geloofsbrieven van de heeren: *Dorhout*, *Smeding* en *van der Veen;* alle stukken welbevonden zijnde, is de conclusie tot toelating dezer heeren aangenomen.

II. Adres van de gezamenlijke trekschippers van hier op Dockum, om eenige tegemoetkoming in de kosten wegens eene op te rigten diligence-dienst, tijdens de stremming der vaart. — Waarop eenstemmig afwijzend is beschikt.

III. Adres van de Wed. *H. B. Bouma*, pachtersche van de opkomsten van het wippen der Verwersbrug, tengevolge de afsluiting van de Dockumer Ee, tegemoetkoming vragende in het gemis harer voordeelen. — Met de stukken ter inzage gelegd en tot de volgende zitting in advies.

IV. Adres van den heer *Boreel de Mauregnault*, om tijdens de jagttijd op de binnenwateren en eigendommen der gemeente te mogen jagen, idem van den heer *Collot d'Escury*, om gelijke vergunning op de gronden der gemeente. — Met 8 tegen 5 stemmen besloten, onder aanduiding dier eigendommen, beide verzoeken toe te staan.

V. Adres van *F. A. van der Meer*, onder Leeuwarden, tot het mogen doen verleggen van eenen dam, enz. — Toegestaan onder eenige voorwaarden.

VI. Missive van armbestuurders der Nederl. Israëlitische gemeente alhier, houdende verzoek tot het doen van eenige overschrijvingen op hunne begrooting voor 1852. — Op voorstel van Burgemeester en Wethonders toegestaan, mits de verhooging van art. 21 niet strekke tot uitbetaling van pensioen enz.

VII. Begrooting dier administratie over 1854. — Tot onderzoek in handen van de heeren: *Romein*, *Tromp* en *Drielsma.*

VIII. Idem voor 1854 van de Nederl. Israël. godsdienstige schoolcommissie te dezer stede. — alsvoren aan de heeren: *van Beijma*, *Haverschmidt* en *Lojenga.*

IX. Resolutie van Ged. Staten omtrent de heffing voor deze gemeente eener belasting op tooneelvertooningen enz., waarvan de geraamde opbrengst op de begrooting dienst 1853, is uitgetrokken, in welke resolutie wordt te kennen gegeven Hun Eds. goedkeuring, dat de taux, voorkomende in de vastgestelde verordening en de gelden voor tooneel-vertooningen volgens het bepaalde worden ingevorderd, doch dat die retributien worden beschouwd als vallende in art. 238 der gemeente-wet enz. — Aangenomen voor notificatie, als hebbende de Raad dit gevoelen gedeeld.

X. Resolutie als voren, betreffende eene nota van bedenkingen bij het departement van binnenlandsche zaken gevallen, op de voordragt tot heffing van belastingen alhier, en waarbij den Raad in overweging wordt gegeven of het niet geraden ware den omslag voor de kosten van verlichting, de nachtwacht enz. af te schaffen. — Op voorstel van den heer mr. *Jan van der Veen*, en met 9 tegen 4 stemmen besloten, deze stukken thans voor notificatie aan te nemen om dezelve bij de behandeling van de begrooting tot een punt van overweging te maken.

XI. Missives van den gemeente-ontvanger, *a.* om zich voor eenigen tijd van zijne woonplaats te mogen verwijderen. — De toestemming daartoe verleend. — *b.* geleidende afschrift van zijn adres aan Gedeputeerde Staten betrekkelijk zijne bezoldiging. — Ter visie gelegd.

XII. Rapport van den Architect omtrent den voldoenden toestand der Nieuwe Toren en hare onveranderde helling. — Als voren casu quo tot het doen van voorstellen en het geven van toelichting in eene volgende vergadering.

XIII. Voorstel van den Voorzitter om bij gelegenheid der herstelling en verhooging van de Tuinsterbrug hare flap in eene tegenovergestelde rigting over te brengen. — Aangenomen met 7 tegen 6 stemmen.

XIV. Na eenige mededeelingen waarop later zal worden terug gekomen, is eindelijk nog een bureau van stemopneming zamengesteld, voor de verkiezing van een lid van den Gemeente-Raad op den 24 dezer. Benevens den Burgemeester zijn tot leden benoemd de heeren *Jan van der Veen* en *van Beijma thoe Kingma;* plaatsvervangers de heeren *Drielsma* en *Bruinsma.*

— De punten van beschrijving voor de algemeene Vergadering der Vereeniging ter bevordering van fabrijk- en handwerknijverheid in Nederland, die overmorgen, 's voormiddags ten 11 ure, in de concertzaal alhier zal worden gehouden, zijn de volgende: 1°. Opening der vergadering door den president; 2°. Oproeping der afdeelingen; 3°. Verslag omtrent den toestand der vereeniging; 4°. Rekening en verantwoording van den penningmeester des hoofdbestuurs; 5°. Benoemen eener commissie van 5 afgevaardigden, tot het opnemen van de rekening des penningmeesters; 6°. Verslag der commissse belast met het opnemen der rekening en verantwoording; 7°. Voordragt van den penningmeester des hoofdbestuurs, omtrent de vermoedelijke inkomsten en uitgaven voor het aangevangen vereenigingsjaar; 8°. Discussien en stemming over het ontwerp van wet, betreffende het nijverheidsfonds, 9°. Besluiten omtrent het uitreiken van vereerende getuigschriften aan de opgegeven personen; 10°. Voorstellen der afdeelingen; 11°. Voorstellen van het hoofdbestuur; 12°. Besluiten omtrent de bekrooning der ingekomen antwoorden op prijsvragen, waarvan de tijd der beantwoording verstreken was den 31 Maart 1853; 13°. Omvraag, of dit jaar weder prijsvragen zullen worden uitgeschreven; 14°. Prijsvragen; 15°. Benoemen van nieuwe hoofdbestuurders; 16°. Benoemen eener commissie tot het vaststellen der notulen, 17°. Bepalen der plaats voor de volgende algemeene vergadering; 18°. Voorstellen der afgevaardigden; 19°. Voorstellen van het hoofdbestuur; 20°. Sluiting.

— De dragonder van het garnizoen alhier, die in een onzer vorige nummers als vermist werd opgegeven, is eergisteren in het dorp Beetgum aangehouden en daarna gevankelijk herwaarts overgebragt. Naar wij vernemen had hij zijne kleine equimentstukken verkocht en zich om die reden verwijderd.

— Bij besluit van den 16 dezer, no. 51, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:
aan na te melden officieren bij de rustende schutterij in deze provincie, op hunne daartoe aan Ons gedane verzoeken, eervol ontslag te verleenen:
1ste afdeeling, 1ste battaillon, 5de compagnie, aan den heer *J. Spree*, als 2de luitenant, en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats;
2de battaillon, 4de compagnie, aan den heer *D. J. van der Meij*, als 1ste luitenant;
3de bataillon, 4de compagnie, aan den heer *J. M. Boetes*, als 2de luitenant;
en bij dezelve te benoemen en aan te stellen:
1ste afdeeling, 1ste battaillon, 5de compagnie, tot 2den luitenant den heer *W. W. Anema*, thans sergeant-majoor;
2de bataillon, 4de compagnie, tot 1sten luitenant den heer *J. D. Lont*, thans 2de luitenant, tot 2den luitenant den heer *G. D. Deinema*, thans sergeant;
3de bataillon, 4de compagnie, tot 2den luitenant, den heer *D. van den Berg*, thans sergeant.

— Bij besluit van den 17 dezer, no. 65, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen:
tot dijks-volmagt van de Bildtpolders, den heer *E. van Loon Jz.;*
tot dijks-volmagt bij het dijksbestuur der contributie het Nieuwe Bildt, den heer *E. A. Bekius.*

— De minister van binnenl. zaken heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat met den aanvang van een nieuw leerjaar, op 1 October dezes jaars, in 's Rijks Vee-artsenijschool te Utrecht als kweekelingen kunnen worden opgenomen, tegen betaling van *f* 350 per jaar, zij die hun zestiende jaar hebben bereikt, doch niet ouder zijn dan vier en twintig jaren en bij examen doen blijken kennis te bezitten van: de rekenkunst, de gronden van de spraakkunst der Nederduitsche taal, de gronden der algemeene Vaderlandsche geschiedenis, de beginselen der aardrijkskunde, dat aan hetzelfde examen zijn onderworpen, doch den leeftijd van achttien jaren behooren te hebben bereikt, zij die, tegen betaling van *f* 100 per jaar, in de school alleen onderwijs en niet tevens huisvesting en verpleging wenschen te ontvangen; dat de adspiranten, die tot het examen verlangen te worden toegelaten, zich daartoe in persoon of schriftelijk, mits portvrij, vóór 15 September e. k., bij den directeur der school moeten aanmelden.

— Ter beantwoording eener aan hem gedane vraag heeft de minister van binnenl. zaken als zijn gevoelen doen kennen, dat de geest der gemeentewet schijnt mede te brengen, dat de geloofsbrieven der nieuw inkomende leden van den gemeenteraad op of na den dag der periodieke aftreding worden onderzocht, doch dat, wanneer bijzondere omstandigheden een vroeger onderzoek mogten vorderen, dit door de gemeentewet niet wordt verboden.

— Van wege het ministerie van oorlog is aan de korpsen artillerie van het leger de last verstrekt, om het wit ledergoed door zwart en de lichtblaauwe broeken door donkerblaauwen te doen vervangen. Men verwacht de invoering van zwart buffleterie eerlang ook bij de kavallerie-regementen.

— De nieuw benoemde élèves voor de Koninklijke militaire academie voor de land- en zeemagt te Breda, zullen zich den 3 en 4 September aanstaande aldaar moeten bevinden.

— De luit. ter zee 1ste kl. *S. H. Binkes*, waarnemend onder-ekwipagemeester op 's rijks werf te Hellevoetsluis, op verzoek gesteld op non-activiteit, is met 15 dezer in die betrekking vervangen door den luit. ter zee 1ste kl. *A. J. Kroef*, zijnde diens benoeming als 1ste officier aan boord van Zr. Ms. wachtschip *Ajax* ingetrokken, en daarvoor benoemd de luit. ter zee 1ste kl. *F. A. A. Gregory.* Op gemelden bodem is geplaatst de officier van gezondh. 3de kl. *de Meijer.*

— De Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid heeft, in hare 76ste algemeene vergadering, gehouden te Haarlem op den 19, 20 en 21 Julij ll., onder voorzitting van den heer president-directeur *C. J. de Bruyn Kops*, de volgende madailles toegewezen, als: aan de heeren *S. van Roijen*, burgemeester van de gemeenten Diever en Vledder, provincie Drenthe, en *S. J. van Roijen*, *Matheseos Magister*, *Philosophiae Naturalis Doctor* te Groningen, de gouden medaille, voor eene verhandeling over het voor- of nadeelige van het afplaggen van heidegronden tot mestvermeerdering, en aan de heeren *J. A. Travaglino en Zonen*, te Haarlem, de tweede gouden medaille, voor ingezonden monsters zijden damast met gouden en zilveren bloemen. Verder is aan eenige personen eene eervolle vermelding toegekend. Onder de nieuwe prijsvragen, die uitgeschreven zijn, behoort de vervaardiging van eene ploeg die in prijs en deugdzaamheid geheel gelijk staat aan de Amerikaansche arendploegen, uit de fabriek van de heeren *John Maijer en Co.*, te New York, waarvoor de gouden medaille door Z. M. den Koning, beschermheer der Maatschappij, is beschikbaar gesteld. Ook is de gouden medaille en *f* 100 uitgeloofd voor „Een handboek voor de beteling van nieuwgedijkte of drooggemaakte polders."

— Niettegenstaande het protest der stad Leijden voor den aanvang der veiling, heeft den 16 dezer aan het Warmonderhek, de in ons vorig nommer reeds medegedeelde verkoop plaats gehad van eene partij gronden in den Haarlemmermeerpolder nabij den Leeghwater, waarvan de afloop is geweest als volgt: de eerste eindmassa (85 bunder 59 roede) is gekocht door den heer *Rutgers van Rozenburg*, te Amsterdam, voor *f* 30,650; de 2de (125 bunder 50 roede) is voor *f* 62,800 gekocht door den heer *Bronkhuijzen*, te Leijden; de 3de (136 bunder 17 roede) heeft opgebragt *f* 116,300; de 4de (109 bunder 70 roede) *f* 86,800; de 5de (150 bunder 83 roede) *f* 118,600, en de 6de (176 bunder 41 roede) *f* 160,100, zijnde de 3de, 4de 5de en 6de eind-massa's allen gekocht door den heer *van Voorst*, predikant te Amsterdam.

— Het *Maandblad van het Nederl. Onderw. Genootschap* deelt den volgenden staat mede, aanwijzende hoeveel van de 100 ingedeelden voor de nationale militie, in de onderscheidene provincien, in 1846 tot 1852 konden lezen en schrijven:

Provincien.	1846.	1847.	1848.	1849.	1851.	1852.	gemidd. over de 6 jaren.
Drenthe . .	82,6	91,5	88,5	90,0	87,2	95,3	89,2
Groningen . .	74,7	81,3	84,6	89,4	86,5	89,8	84,4
Noord-Holland .	75,0	83,3	85,0	82,8	85,1	86,4	82,9
Zuid-Holland .	70,0	76,6	78,2	79,0	74,4	80,3	76,3
Overijssel . .	69,0	71,6	74,9	76,5	75,2	75,6	73,8
Friesland . .	61,0	76,1	72,2	75,5	75,4	72,8	72,2
Utrecht . . .	72,5	75,4	65,4	70,2	70,1	67,9	70,2
Gelderland . .	52,2	70,7	69,5	67,0	69,8	71,0	67,0
Limburg . .	65,0	67,4	65,0	64,6	66,3	67,7	66,0
Zeeland . . .	60,0	64,7	67,9	67,5	65,5	66,2	65,3
Noord-Brabant .	52,0	47,9	51,3	50,1	65,0	59,0	54,2

Met blijdschap kan men uit dezen staat opmaken, dat er over het geheel vooruitgang, en zelfs aanmerkelijke vooruitgang, in de uitkomsten van het onderwijs plaats vindt. In geen gewest is deze vooruitgang evenwel zoo sterk als in Groningen, hetgeen buiten twijfel is te danken aan het in 1839 in werking gekomen *reglement op de betaling der schoolgelden*, waardoor het betalen van schoolgeld verpligtend is gemaakt en nu in eens het getal schoolgaande kinderen met de helft werd vermeerderd van 20,000 tot 30,000, welk getal met de toenemende bevolking nog steeds blijft toenemen. De vruchten van dat schoolgaan waren evenwel bij de lotelingen van 1846 nog niet te zien, die waren in 1839 reeds elf jaar, maar in de volgende jaren des te beter. Een krachtig bewijs is het voor het noodige van het *verpligten* tot schoolgaan.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* deelt het volgende mede:
Van goederhand vernemen wij dat het gouvernement der Ver. Staten van Noord-Amerika tot het besluit is gekomen bij de Spaansche regering ernstig aan te dringen op de voldoening der schuldbrieven, bekend onder den naam van Spaansche uitgestelde schuld van 1831 en dat in dien zin bepaalde instructien zijn gegeven aan den benoemden gezant van Noord-Amerika te Madrid. Vermits veel zulke schuldbrieven zich bevinden in handen van Nederlanders, achten wij dit berigt ook voor onze beurzen van belang.

— Het congres voor de statistiek, in de volgende maand te Brussel te houden belooft zeer belangrijk te zijn. Voorname geleerden en statistici, uit Frankrijk, Engeland, de Nederlanden, Duitschland, de Noordsche Staten, Italie, Spanje en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, zullen daar hunne landen vertegenwoordigen en aan de zeer gewigtige beraadslagingen deel nemen. De Nederlanders die als leden het congres zullen bijwonen, zijn de heeren *van Ackersdijk* en *von Baumhauer.*

Sedert de opgave, in de Leeuw. Cour. van den 7 Junij ll. gedaan, is voor de Evangelische Christenen in Hongarije ontvangen:
Bij ds. *Gunning*, van twee Vrouwen *f* 2.50, van N. N. *f* 5. Te zamen *f* 7.50.
Bij ds. *Proes*, van L. *f* 2.50, van F. *f* 50, van C. *f* 0.50. Te zamen *f* 53.
Leeuwarden, den 22 Augustus 1853.

Door de Staatkundige Vereeniging *Vooruitgang*, alhier, is als **CANDIDAAT** voor de op handen zijnde verkiezing van *een Lid van den Raad dezer Gemeente* gesteld, en wordt bij deze aan de Kiezers als zoodanig aanbevolen de Heer

J. G. HEUVELDOP.

Leeuwarden,
den 19 Augustus 1853.

Namens gemelde Vereeniging,
Mr. JAN VAN DER VEEN.
President.

Een groot aantal Kiezers te Leeuwarden, nemen de vrijheid, bij de aanstaande stemming van een Lid voor den Gemeente-Raad aldaar op 24 Aug. 1853, de aandacht der overige Kiezers te vestigen, op den Heer

Mr. W. W. BUMA.

GYMNASIUM TE ASSEN.

De COMMISSIE tot afneming van het EXAMEN ter toelating van LEERLINGEN op bovengenoemd Gymnasium maakt bekend, dat zij ten dien einde zal vergaderen op *Zaturdag den* 27 *Aug.* en *den* 3 *Sept. e. k.*, telkens des voormiddags om 10 uren, in het gebouw van het Gymnasium. Zij die verlangen te worden toegelaten, worden uitgenoodigd zich bij den Rector Dr. NOORDEWIER aan te melden.

De vereischten zijn: bedrevenheid in het lezen, schrijven, rekenen, de gronden der Nederduitsche en Fransche talen, en de beginselen der aardrijkskunde en geschiedenis, alsmede, *in den regel*, twaalfjarige ouderdom. De *cursus* vangt aan op 1 *September e. k.*

Assen,
21 Augustus 1853.

Namens de Commissie,
E. K. J. BERTLING,
Secretaris.

*** Ondertrouwd:
Franeker, den 9 Augustus 1853.
P. EELKEMA, en
T. FLIETSTRA, *van Heeg.*
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, den 21 Augustus 1853.
K. R. BRINK, *Bloemist te Leeuwarden*, en
L. W. HELLEMA, *van Wirdum.*
Bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
Franeker, den 18 Augustus 1853.
F. FEIJTAMA TJALLINGII, *van Harlingen*, en
J. HUIDEKOPER, *van Midlum.*

*** Getrouwd den 22 Augustus 1853:
SJOERD R. KUIPER, *Logementhouder te Akkrum*, en
REGIENA HENDRINA GEERTRUIDA WUIWENHUIS, *van Meppel.*
Eenige en algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER K. R. ZETSTRA, geliefde Echtgenoote van
Warga, den 13 Augustus 1853.
P. F. DE VRIES.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe A. C. VAN HELOMA, hartelijk geliefde Echtgenoot van
Utrecht, 15 Augustus 1853.
Mr. J. J. RAHUSEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER ELIZABETH JACOBA HILARIUS, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 18 Augustus 1853.
O. DE VRIES Pz,
Commissionair.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON A. ADAMA — QUEDENS.
Leeuwarden, den 18 Augustus 1853.
H. ADAMA, *Med. Doctor.*

HARLINGEN, 16 Augustus 1853. Heden morgen overleed zeer zacht, en zoo wij vertrouwen zalig, onze dierbare Moeder GEERTJE WIJGERS, Weduwe wijlen KAREL TIMMER, in den gezegenden ouderdom van 78 jaren.
JAN TIMMER.
G. TIMMER, geb. RITSMA.

*** Heden overleed alhier, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Stervenden, onze waarde Vader en behuwd Vader JOHANNES ROLF, in den ouderdom van 67 jaren en elf maanden, in leven Mandemaker alhier.
Leeuwarden, den 18 Augustus 1853.
J. ROLF.
P. TERHORST.
L. DE BOER.
A. ROLF.

De Affaire blijft op denzelfden voet continueren.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot de Heer P. K. PLANTENGA, in den ouderdom van bijna 60 jaren, in leven Griffier bij het Kantongeregt te Berlikum.

Berlikum,
den 19 Augustus 1853.

SJOUKJE J. BROUWER,
Wed. P. K. Plantenga.

Familie en Bekenden gelieve deze voor bekendmaking aan te nemen.

De Ondergeteekenden brengen langs dezen weg hunnen welmeenenden dank aan Familie en Vrienden, alsmede aan de Officieren en Kadets der Kon. Akademie voor Zee- en Landmagt te Breda, voor de hartelijke deelneming hun betoond, bij het smartelijk verlies van hunnen beminden Zoon TIETE SOLKO, Kadet fung. Corp. bij het wapen der Artillerie aan voornoemde Akademie.

Woudsend,
den 18 Augustus 1853.

J. S. TROMP.
A. TROMP — Schukking.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 16 tot en met den 22 Augustus 1853 aangegeven: 8 Geboren, 8 Overleden, Gehuwd 2 paren.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 19 Augustus 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

		AANVOER:
PRIJS:	Boter, *f* 38.25.	1220/4, 250/8 en 103/16 vaten.
»	Kaas, *f* 25.50 à *f* 33.25.	12,988 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 20 Augustus 1853.

Nederland.

Werk. Schuld	2½ pCt.	63 11/16	63¾	63¾
Dito dito....	3 »	76¾		
Dito dito....	4 »	95 11/16	95 13/16	95 13/16
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »			

Frankrijk.

Obligatien....	3 pCt.	

Rusland.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	
dito dito 1828/1829	5 »	107⅝
Dito bij dito..	4 »	
Geldl. te Londen	4½ »	

Spanje.

Obligatien.....	1 pCt.	23⅜	23 7/16	23 7/16
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m 3	»	43 9/16	43⅝	43⅝
Coupons Bewijzen.....		6⅝	6 13/16	6 11/16

Portugal.

Te Londen....	3 pCt.	41 1/16	41½	41 1/16
»	Uitg.	18¼	19	

Oostenrijk.

Metaliek.......	5 pCt.	82¾	82 15/16
» 1852... »	»	82¾	82 13/16
» (nieuwe) 2½	»	42 15/16	43 1/16
» » 1851/52 »	»	42 13/16	42⅞
» » Amst. 5	»	95½	

Metal. La. B. 5 pCt. 95½; Weenerb. bij Goll en C^o. 5 pCt. 87½; Dito 4 pCt. 71¼; Amerik. Bank-Actien 4⅝; Dito Orig. 4¼; Mexik. 26½, 9/16; Peru 4½ pCt. 83; Gren. 2¼ pCt. 23, 23⅛; Dito Uitg. 10 5/16, ⅝; Ecuador 4 5/16; Venez. 3½ pCt. 38½; Dito Uitg. 16¼, ⅝; 5 pCt. Portug. 44⅛.

Zondag den 21 Augustus.

Spaansche binnenl. 3 pCt. 43 9/16; Bewijzen Coup. 6 11/16; Fransche Uitgest. 9, ¼; Portug. 3 pCt. 41¼, 3/16, ⅛, 1/16; Mexik. v. 100 £ 26 7/16; Grenada Onbep. 23⅛, 22⅞; Dito Uitgest. 10½, 7/16.

Portug., die aanvankelijk iets williger waren, blijven ten gevolge van eenige verkoopen, als gisteren. Overigens de affaire onbelangrijk. Alleen waren Fransche Uitgest. tot verbeterde prijzen gevraagd.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van WONSERADEEL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van nagemelde Dorpen, om te compareren, als die van:

Kimswerd, op Zaturdag den 27 Augustus 1853, morgens 10 uur, in de Kerk aldaar.

Arum, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk.

Idsegahuizum, op Dingsdag 30 Augustus 1853, morg. 10 uur, } in de Kerk te
Pingjum, op denzelfden dag, voormiddags 11 uur, } Idsegahuizum.

Gaast, op denzelfden dag, namiddags 12½ uur, in de Kerk aldaar.

Ferwoude, op denzelfden dag, namiddags 1½ uur, in de Kerk aldaar.

Cornwerd, op Zaturdag 3 September 1853, voormiddags 10 uur, in de Kerk aldaar.

Engwier, op denzelfden dag, middags 12 uur, } in de Kerk te Wons.
Wons, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, }

Schraard, op denzelfden dag, namiddags 4 uur, in de Kerk aldaar.

Exmorra, op Maandag den 5 September 1853, morgens 10 uur, in de Kerk aldaar.

Allingawier, op denzelfden dag, voormiddags 11½ uur, in de Kerk aldaar.

Hieslum, op denzelfden dag, namiddags 1½ uur, } in de Kerk te Parraga.
Parraga, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, }

Lollum, op Vrijdag den 9 September 1853, morg. 10 uur, in de Kerk aldaar.

Burgwerd, op denzelfden dag, middags 12 uur, }
Hartwerd, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, } in de Kerk te Burgwerd.
Hichtum, op denzelfden dag, namiddags 2 uur, }

Longerhouw, op Zaturdag 10 September 1853, morgens 10 uur, in de Kerk aldaar.

Schettens, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk aldaar.

Zurich, op Dingsdag 13 September 1853, morg. 9 uur, in de Dorps-Herberg.

Pingjum, op denzelfden dag, voormiddags 11 uur, in de Kerk aldaar.

Witmarsum, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, in de Kerk aldaar.

Tjerkwerd, op Woensdag 14 Sept. 1853, voormidd. 11 uur, } in de Kerk te
Dedgum, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, } Tjerkwerd.

Ten einde: ieder in de hunne op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Kerkvoogdij-Rekening over 1852; de Staat van Begrooting over 1854 vast te stellen; voor de op 1 Januarij 1854 aftredende Kerkvoogden, benevens voor de deswege bestaande vacatures, de vereischte benoemingen te doen, speciaal die van: Arum, Wons, Cornwerd en Schettens, om Kerkvoogden dier gemeenten te magtigen tot afstand op tauxatie van de benoodigde gronden, voor den aanleg van den Kunstweg van Bolsward naar Harlingen en den zijtak over Wons naar Makkum; die van Arum verder om te bepalen welk aandeel door die Kerkvoogdij aan het dorp Arum zal worden gesubsidieerd, in de kosten van aanleg des Kunstwegs door gemeld dorp te hoeden; die van Hichtum om te besluiten over eene verbetering van de Onderwijzers-woning; die van Tjerkwerd om te bepalen, dat aan de Wed. van Ds. *W. Winsemius*, gedurende 3 jaren, eene toelage van *f* 150 zal worden verleend tot gemoetkoming in de kosten van studie harer beide zonen, en eindelijk allen om te delibereren en te besluiten op alle verdere voorstellen welke alsdan ter tafel zullen worden gebragt.

Bolsward,
den 16 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. MULIER.
De Secretaris.
J. BINKES.

HET GEMEENTEBESTUUR van WIJMBRITSERADEEL, gelet op de Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, van 15 Augustus jl., no. 8.

Brengt door deze ter kennis van *belanghebbende Floreenpligtigen in Wijmbritseradeel* (die van Nijhuizum uitgezonderd), dat *van af Vrijdag den 26 Augustus tot Vrijdag den 9 September* 1853, van 's voormiddags 9 tot 's namiddags 1 uur, in het Gemeentehuis te Sneek, ter hunner inzage zal liggen *een Concept gewijzigd Reglement van Wijmbritseradeels cum annexis Contributie Zeedijken de steden Sneek en IJlst daaronder begrepen*, met de daartoe behoorende *Memorie van Toelichting.*

Roept die Floreenpligtigen op, tegen Maandag den 12 September 1853, 's voormiddags 9 uur, in het Gemeentehuis te Sneek, om opzigtens den inhoud van genoemd Concept-gewijzigd Reglement te worden gehoord.

Sneek,
den 20 Augustus 1853.

Het Gemeentebestuur voornoemd,
S. van WELDEREN RENGERS.
De Secretaris,
S. WIJBENGA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van TIETJERKSTERADEEL, maken bij deze bekend, dat de WEG, loopende van de Herberg *het Huisterheide* tot aan de Keistraat in de buurt te Bergum, wegens de Beyloering, van Dingsdag den 23 dezer voor de passage zal zijn AFGESLOTEN.

Bergum,
den 20 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voormeld,
H. B. van SMINIA.
De Secretaris der Gemeente,
Mr. A. FERF.

HET DIJKS-BESTUUR *van Kollumerland en Nieuw-Kruisland*, zal, op Donderdag den 25 Augustus 1853, 's namiddags om drie uur, in de Herberg *de Roskam*, te Kollum, publiek presenteren te verkoopen:

Ongeveer 2100 kub. el beste KLEI-AARDE, van den ouden Zeedijk bij de Kollumer Oudzijl, geschikt ter vervoer aan het water, in perceelen. — Aanwijzings 's voormiddags om tien uur.

Aanbesteding van Turf.

DE ARMVOOGDEN *van den dorpe Ee*, gedenken, voor hunne Administratie aan te besteden: De leverantie van 450 Ton BAGGER- en 200 Ton LANGE TURF.

Gegadigden worden verzocht, zich met hunne Monsters te vervoegen in de Herberg van *Gerke Ganzinga*, te Ee, op Dingsdag den 30 Augustus 1853, des namiddags om één uur.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 16 September 1853, des namiddags te 3 uur, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe *Bulsing*, in het Logement *de Doelen*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene rojale HEEREN BEHUIZING, met KOETSHUIS, STALLING en TUIN er achter, en WOONKELDER er onder, get. G 195, staande en gelegen Zuidzijde in de Brugstraat, op den hoek van der Akerkhof, te *Groningen*, hebbende achter uitgang naar de Schuitemakerstraat en aan der Akerkhof.

II. Eene ruime sterke BEHUIZING, get. G 196, staande Zuidzijde in de Brugstraat te *Groningen*, ten Westen naast de voorgaande.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, in de 3de beschoten Bank, ten Westen van den Pilaar tegenover den Predikstoel, get. no. 270.

IV. *a.* Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met HEEM en TUIN, benevens 3 bunder 36 roede 10 el vol Eigen LAND, staande en gelegen in de *Trips-Compagnie*, onder *Muntendam.*

b. 7 bunder 63 roede 60 el vol Eigen LAND, mede aldaar.

c. 4 bunder 35 roede 10 el vol Eigen LAND, mede aldaar.

d. 4 bunder 98 roede 50 el vol Eigen LAND, mede aldaar.

Dit Perceel thans bij *Jan Oosterwold* in losse huur in gebruik.

V. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen op de *Ulsda* onder *Beerta*; bij *Evert Harms* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Michiel verschijnende, huur van *f* 430.35.

VI. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS LAND, groot ongeveer 51 bunder, gelegen te *Midwolde*, in den *Oldambte*, bij *Berend Geerts Heeres* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 408.

VII. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen in de *Beerta*, en de daarbij behoorende LANDERIJEN, gelegen op de *Ulsda* onder de *Beerta*, en in de *Noorder Winschoter Wappinge*, bij *F. J. Wigtbolt* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 400.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 50 bunders BEHUISD LAND, gelegen onder *Noordhorn*, bij *J. W. Boelens* en *Vrouw*, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 400.

IX. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS, groot ongeveer 53 bunders LAND, gelegen te *Hooge-* en *Lagemeeden*, bij *W. A. Boelens* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 400.

X. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, groot ongeveer 37½ bunders LAND, gelegen te *Helpen*, bij *H. E. Vorenkamp* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 230.

XI. De EIGENDOM van drie GRONDPACHTEN, mede aldaar, bij dezelfde Meijers in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 9, *f* 9 en om het derde jaar een Mudde Rogge.

XII. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen te *Pieterzijl*, onder *Visvliet*, groot ongeveer 21 bunders LAND, bij *Derk Hindriks Hamming* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 220, en een lopen Weijte, met eene Stem in de Collatie aldaar.

XIII. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS LAND, groot ongeveer 15 bunders, gelegen mede aldaar, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 140, met eene Stem in de Collatie aldaar.

XIV. De EIGENDOM van ongeveer 20 bunders BEHUISD LAND, gelegen te *Visvliet*, bij *K. J. Hellinga* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 200 en een half kinnetje Boter, met eene Stem in de Collatie aldaar.

XV. De EIGENDOM van ongeveer 27½ bunders LAND, onverscheiden gelegen in 38 bunder 65 roede LAND, waarop der Meijeren BEHUIZING en SCHUUR staan, met het aandeel in het ingedijkte Polderland, gelegen te *Uithuistermeeden*, bij *Jantje Jans*, Weduwe *Oosting*, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 203.

XVI. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS, groot 28 bunders LAND, gelegen te *Oldenzijl*, bij *H. J. van der Molen* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 178 en 1/16 ton Boter.

XVII. De EIGENDOM van eene BEHUISDE PLAATS LAND, groot ongeveer 32½ bunders, gelegen in de *Westerhorn*, onder *Grijpskerk*, bij *P. W. Hazenberg* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 175, met een Ommegang in de Grietenij van *Westerdeel Langewold* en eene Stem in de Collatie aldaar.

XVIII. De EIGENDOM van ongeveer 6 bunders LAND, te *Noordbroek* gelegen, bij *J. H. Buurma* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Petri verschijnende, huur van *f* 90.

XIX. De EIGENDOM van ongeveer 8¼ bunders LAND, onder *Ezinghe* gelegen, bij *K. A. Arends* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 66.

XX. De EIGENDOM van 10½ bunders LAND in eene BEHUISDE PLAATS, groot ongeveer 19¼ bunders LAND, gelegen te *Eenrum*, bij *J. B. Rijsebol* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 63.

XXI. De EIGENDOM van ongeveer 6 bunders LAND, gelegen bij *Enumatil*, bij *K. J. Bakker* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 54.

XXII. De EIGENDOM van ongeveer 9 bunders LAND, mede aldaar, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 50.

XXIII. De EIGENDOM van ongeveer 4½ bunders LAND, gelegen bij *Enumatil*, bij *J. H. Juursema* en *Vrouw* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 36.

XXIV. De EIGENDOM van ongeveer 2⅜ bunders LAND, gelegen onder *Noordhorn*, aan het Niezijlsterdiep, bij *J. J. Crans* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 14.

XXV. Een OMMEGANG in de Grietenij van *Visvliet.*

XXVI. Een OMMEGANG in de Grietenij van *Oosterdeel Langewold*, op Heerema Heem, nu Meijma.

XXVII. Drie SCHULDBEKENTENISSEN ten laste van de Diakenie der Nederduitsche Hervormde Gemeente te *Groningen*, ieder groot *f* 100, rentende jaarlijksch op den 1 Mei naar 3 pCt.

XXVIII. Een AANDEEL in de *GRONINGER STOOMSLEEP-MAATSCHAPPIJ*, groot *f* 500, met de loopende Rekening.

XXIX. Eene SCHULDBEKENTENIS ten laste van de Voogden van het Groene Weeshuis te *Groningen*, groot *f* 100, rentende jaarlijks op den 1 Mei naar 3 pCt.

XXX. Eene SCHULDBEKENTENIS ten laste dezelfden, groot *f* 50, renteloos voorschot.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer Mr. J. A. FRUITIER.

Om te aanvaarden de Perceelen I, II, V tot en met XXX dadelijk na den Toeslag, Perceel III op den 1 November 1853 en Perceel IV, de Behuizing, op den 1 Mei en de Landerijen op Gregori 1854. — De Perceelen I, II en III te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur, op *bewijzen* van *Toegang*, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

[illegible], ten verzoeke van den Heer R. A. [illegible]RUITER, te Harlingen, op Woensdag den 24 Augustus 1853, des namiddags om 3 uur, ten huize van de Wed. *de Haan*, te Wijnaldum, in het [illegible] verkoopen:

De KOOLZAAD-, WEIT-, ROGGE-, HAVER-, ZOMERGARST-, BOON- en AARDAPPEL-VRUCHT van 22 bunder 24 roede 60 el Bouwland, behoorende tot Zwengma-State van de Erven *J. R. Hiddinga*, onder Wijnaldum, en zulks in 15 perceelen, bij Billetten omschreven.

DEZELFDE zal, ten verzoeke als boven, op Maandag den 29 Augustus 1853, des namiddags om 2 uur, in de Herberg *de Bogt van Guiné*, te Franeker, finaal verkoopen:

Eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met hechte HUIZING en in 1848 nieuw gebouwde kapitale SCHUUR, staande en gelegen onder Wijnaldum, aldaar geq. met no. 52, genaamd *Zwengma State*, groot 39 bunder 10 roede 4 el, zoo Bouw- als Weidland, aangeslagen naar een kadastraal inkomen van *f* 1630.72; bij de Erven *J. R. Hiddinga*, in eigen gebruik; de Landen in de herfst van 1853, en de Huizing 12 Mei 1854 te aanvaarden, en zulks in 27 perceelen, bij billetten omschreven; waarop geboden is *f* 50,067.72.

DEZELFDE zal, ten verzoeke als boven, op Dingsdag den 30 Augustus 1853, des voordemiddags om 9 uur precies, ten sterfhuize van *J. R. Hiddinga*, onder Wijnaldum, bij boelgoed verkoopen:

LEVEND VEE, als: 4 melke Koeijen, 3 Kalveren, 7 Paarden, waaronder 1 zwarte Ruin, mak en bereden, 1 bruine 6-jarige vool Merrie en 1 bruine 3-jarige Merrie, 1 Veulen, 1 Schaap, Hond met Hok, 7 Hennen en Haan.

BOERENREEUW en GEREEDSCHAPPEN, als: Tjen met 4 koperen Hoepen, 3 koperen Emmers, 4 dito Aden, 2 Jukken, Koeltrog, Tijme en Touw, Harken en Vorken, Bolderwagen, 3 beslagen Hooiwagens, waaronder 1 nieuwe, 4 Aardbarren, 3 Ploegen, waaronder 1 Tweepaards-Ploeg, 5 Eiden, Voergeëide, Eideslepen, Koolzaadbak, Landrol, Wijne, Snijbank, Moudbord, Graanzeven, Bindtladders, Gereiden, Hoofdstellen, Jaaglijnen, Zijllen, Wagenkussens, Ploegen Rollepersen, Eidekettingen, Kisten, Kruiwagens en Planken, Banken, Schuppen, Grijpen, Leppen, Mestkret en 2 Mesthoopen, 20 000 Ned. ponden Hooi, 150 Ned. ponden Spek, 5 potten Smeer, 1 klam Turf, Brandhout, Boonsnijsel, Schalen, Evenaar en Gewigten.

MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 4 Bedden met toebehooren, 2 Kabinetten, 2 Staartstok-Klokken, 1 Secretaire, 1 Chiffonnière, Pulpitum, Laadtafel, Schuiftafel, Weerglas, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Koper-, Tin-, IJzer-, Blik-, Glas- en Aardewerk, linnen Rekken, Tobben, Emmers, Vaten en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

DEZELFDE zal, ten verzoeke als boven, op Dingsdag den 30 Augustus 1853, des nademiddags om 4 uur, ten huize van de Wed. *S. de Haan*, te Wijnaldum, in het openbaar, verhuren, voor een jaar:

9 bunder 41 roede 80 el BOUWLAND; in 7 perceelen. Tot 1 November 1853.
5 bunder 53 roede 10 el KLAVERLAND; in 3 perceelen. Tot Petri 1854.
6 bunder 80 roede 54 el WEIDLAND; in 4 perceelen.

Alles behoorende tot Zwengma-State onder Wijnaldum; breeder bij billetten omschreven.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. H. HIDDINGA, Procureur aldaar, op Dingsdag den 6 September 1853, provisioneel en op Dingsdag den 13 September daaraanvolgende finaal, telkens 's namiddags 3 uur, in de *Stad Munster* te Sneek verkoopen:

Eene uitmuntende hechte en welbetimmerde HUIZINGE met ERF en HOVINGE c. a., staande en gelegen aan den rijdweg te Nijland nabij den mac-adamweg, en met uitzigt op denzelven, bestaande het Huis uit twee groote Woonkamers, 1 dito Vertrek thans tot keuken gebruikt, 1 beste Kelder, ruim Waschhuis, en uitmuntende Zolder met beschoten dak, groot volgens kadastrale meting 10 roede 10 el, door wijlen den Heer *G. R. de Greève* bewoond geweest, en te aanvaarden 8 dagen na de finale toewijzing.

Verkoop van een aanzienlijk en fraai assortiment nieuw gemaakte Heeren Kleedingstukken enz.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden, zal, op Woensdag en Donderdag den 24 en 25 Augustus 1853, telkens des voormiddags 10, en des namiddags 3 uur, ten huize van *J. Bosman*, in het Logement de Wijnberg, op den Wirdumerdijk, aldaar, *door finale uitverkoop*, verkoopen: Een aanzienlijk en fraai assortiment NIEUW GEMAAKTE HEEREN KLEEDINGSTUKKEN, OVER- en ONDERHEMDEN, WOLLEN- en GEBREIDEN GOEDEREN, zoo als die in de Courant van Vrijdag den 19 dezer breeder zijn vermeld.

Heden des voormiddags van 10 tot 1, en des nademiddags van 3 tot 6 uur te bezigtigen; zullende de Kleedingstukken van doorloopende nummers zijn voorzien, en tevens gelegenheid tot aanpassing zijn.

Bij geslotene briefjes te huur:

voor 5 jaar van af Martini 1853 en St. Petri en Mei 1854: Eene uitmuntende vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, benevens eene ARBEIDERSWONING, met TUIN en BOUWGROND c. a., staande en gelegen aan den Rijdweg, nabij en onder Kollumerzwaag, BOUW-, GREID- en HOOILANDEN, gezamenlijk ter inhoudsgrootte van 53 bunder 2 roede (144 pondmaat.) Een en ander thans in huur bij *Alle Sijbes Sterkenburg* en *Vrouw*.

De Condities liggen ter lezing bij de Wed. *Post*, te Leeuwarden, van af Woensdag den 24 dezer maand, terwijl de briefjes *franco* moeten worden ingediend bij A. WIERSMA, Cand.-Notaris in de Schrans onder Huizum, vóór of uiterlijk op *Vrijdag den 2 September* 1853.

Een ieder die iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan den boedel van wl. JELLE GERRITS TJALLEMA, in leven Koopman te Mantgum, wordt verzocht daarvan aangave en betaling te doen ten Kantore van den Notaris P. BOLTJES, te Grouw, vóór of op den 1 September 1853.

Chemische stoomzuivering van Bedden en Matrassen.

De Ondergeteekende sedert acht jaren in deze Provincie werkzaam met het ZUIVEREN van BEDDEN en PAARDEHAREN MATRASSEN door Engredieerde Stoom, maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat er dagelijks voor genoemde zuivering gelegenheid bestaat ten zijnen huize, volgens Prijs-Courant. De zuivering der Veeren is 10 Cents per ½ Ned. Pond, het schoonwasschen van een Beddeteek 60, Peluw 20, Kussen 10 Cents, met was bestrijken het Beddeteek *f* 1.50, Peluw 50, Kussen 25 Cents. Ook worden door hem vervaardigd alle soorten van MATRASSEN, als: Elastique Spring-Matrassen van *f* 20 en daar boven, Paardeharen van *f* 30 en daar boven, van Alpengras *f* 12 en daar boven.

Ieder wordt gewaarschuwd om zich niet te laten misleiden door iemand die zich uitgeeft, als had hij de stoomzuivering van hem geleerd.

J. BERGER,
Nieuwestad, hoek van de Haniasteeg, te Leeuwarden.

FABRIEK EN MAGAZIJN VAN *MARMEREN SCHOORSTEEN-MANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.

Hebben ontvangen eene groote partij fraaije WIT MARMEREN (*Carrara*) VLOERSTEENEN.

COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

Er heeft weder eene genezing plaats gehad van eenen Leverzieke, door de Pillen van HOLLOWAY.

De Echtgenoot van een aanzienlijk Koopman, bij Thrapstone woonachtig, leed sedert meer dan twee jaren aan eene hevige leverziekte. Zij was gedurende al dien tijd onder behandeling der voornaamste geneeskundigen aldaar, doch hare toestand werd daardoor niet verbeterd. Toen maakte zij gebruik van de Pillen van *Holloway*, ten gevolge waarvan zij volmaakt herstelde. De naam dezer Dame is niet bekend gemaakt; doch Mejufvrouw *Collier*, Boekverkoopster te Thrapstone, kan de waarheid der zaak getuigen. Deze Pillen zijn ook onfeilbaar in gevallen van gebrek aan spijsvertering, galziekten, hoofdpijnen en ongesteldheid der maag.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te [illegible]rden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, [illegible]dijk; almede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

De Ondergeteekende geeft bij deze berigt aan zijne geëerde Stad- en [illegible]nooten, dat hij op Woensdag den 24 Augustus e. k. zijne KOEK- en [illegible]KETBAKKERIJ zal openen; en dat bij hem is te bekomen wat tot eene [illegible]pleete Banketbakkerij wordt vereischt.

Hij beveelt zich bescheiden in het gunstig aandenken zijner medeburgers, [illegible]lovende eene prompte bediening, en zal daardoor trachten de begunstiging du[illegible]zaam te maken.

Bolsward, den 22 Augustus 1853. J. R. WIGERSMA.

L. KOCK berigt hierdoor aan zijne begunstigers, dat de ordinaire KRUL-TABAK 2½ Cent per 5 ons is opgeslagen.

Sneek, den 22 Augustus 1853.

Harddraverij met Paard en Chais, te Balk.

Met de noodige toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur van Gaasterland, gedenken eenige Liefhebbers en Kasteleins, op Woensd den 24 Augustus 1853, te laten Verharddraven:

Een extra fraai CHAISGEREID en HOOFDSTEL,
met BERLIJNSCH ZILVER gemonteerd,

door Paarden die geen Prijs noch Premie hebben gewonnen.

Aangifte ten 1 uur bij R. E. HOEKSTRA; de Draverij precies ten 3 uur.

Billardpartij te Bolsward,
op Vrijdag den 26 Augustus 1853.

Tot PRIJS: *Zes fraaije ZILVEREN LEPELS,*
en nader te bepalen PREMIE.

Ten huize van den Logementhouder S. HIEMSTRA, in 't Rood Hert.

Tot deelneming wordt elk liefhebber uitgenoodigd.

Aangifte dienzelfden voormiddag vóór 10 ure, en aanvang ten elf ure.

Harddraverij te Bolsward.

Met toestemming van het Gemeente-Bestuur, gedenken gezamenlijke Kasteleins en eenige Liefhebbers aldaar, (indien er minstens 6 bekende Harddravers worden aangeboden), op Dingsdag den 30 Augustus e. k. te laten Verharddraven:

Een FRAAI STUK BEWERKT ZILVER.

Alle Paarden worden toegelaten die tot genoegen der Keurmeesters zijn, mits geen Prijs van stads- of Koningswege aangeboden, gewonnen hebbende, (uitgezonderd de Leeuwarder Voorjaarsmarkt).

Aangifte der Paarden vóór 's middags 12 ure, ten huize van H. FRANZEN, Kastelein in het Bonte Paard.

Keuring 1 ure. — Aanvang 2½ ure.

Harddraverij te Rien.

Met consent gedenken de Kasteleins en eenige Liefhebbers, op Dingsdag den 30 Augustus 1853, des namiddags ten 2 ure, te laten Verharddraven door Paarden die geen Prijs hebben gewonnen, (uitgezonderd driejarige):

Een EXTRA FRAAI CHAISTUIG.

Alle Paarden moeten tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Aangifte vóór 's middags 12 uur, bij den Kastelein F. S. IJPMA, te Rien.

ZEILPARTIJ.

Met permissie van den Heer Burgemeester van Idaarderadeel, gedenkt KLAAS WELLES, met eenige Liefhebbers van Wartena, op den 29 Augustus 1853 te laten Verhardzeilen en vrij te vereeren:

TWEE ZILVEREN PRIJZEN,

door Booten van 6 el en 4 el en 4 palm } en daar beneden.

's Middags ten 12 uur aangeving en 's namiddags ten 2 uur Zeilen.

HARDZEILPARTIJ
van wege de Zeilvereeniging OOSTERGOO,

te houden op het Bergumermeer, op Woensdag den 31 Augustus 1853, 's namiddags 2 uur, (weêr en wind dienende en een genoegzaam getal vaartuigen wordende aangeboden), om de volgende Prijzen en Premien:

1. Voor Veerschepen:
   PRIJS: *Een ZILVEREN SIGARENSTANDER en LAMPJE.*
   PREMIE: *Eene VLAG.*
2. Voor Jagten boven 6 el lengte:
   PRIJS: *Eene ZILVEREN BEKER.*
   PREMIE: *Eene VLAG.*
3. Voor Jagten of Booten beneden 6 el tot 5 el 2 palm lengte:
   PRIJS: *Een ZILVEREN SIGARENSTANDER.*
   PREMIE: *Eene VLAG.*
4. Voor Booten beneden 5 el 2 palm lengte:
   PRIJS: *Een ZILVEREN TABAKS-KOMFOOR.*
   PREMIE: *Eene VLAG.*
5. Voor Booten beneden 4 el 4 palm lengte:
   PRIJS: *Eene ZILVEREN TABAKSDOOS.*
   PREMIE: *Een WIMPEL.*

Alles zonder inleggelden.

De aangifte der vaartuigen zal moeten geschieden op gemelden dag, des voormiddags 11 uur, ten huize van K. DE JONG, Kastelein te Schuilenburg.

De leden der Vereeniging worden tevens uitgenoodigd, des voormiddags 11 uur van den dag der Zeilpartij, ten huize van K. DE JONG, te Schuilenburg, bij te wonen: eene buitengewone vergadering, ter ballotagie van nieuwe leden; terwijl diegenen welke alsnog het lidmaatschap mogten verlangen, worden verzocht, zich vooraf bij den Secretaris schriftelijk aan te melden.

Namens het Bestuur der Vereeniging,
BOLMAN, *President.*
BEEKHUIS, *Secretaris.*

Ten Kantore van den Ontvanger van 's Rijks Belastingen te Dockum, wordt een KLERK gevraagd die met de werkzaamheden bekend is. *Brieven franco.*

Een SMIDSKNECHT, goed kunnende werken, kan dadelijk werk bekomen bij P. F. DE VRIES, te Menaldum.

Iemand van fatsoenlijke familie, van de Prot. Godsdienst, circa 24 jaren oud, zoekt eene betrekking als HUISHOUDSTER, bij voorkeur in een klein gezin. Adres met *gefrankeerde* brieven of in persoon bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, te Dokkum.

Te Steenwijk op de Schutstal staat een donker zwartbont BEEST, op de linker hoorn gemerkt B, oud p. m. drie jaren. Diegene welke zulk een vermist, kan het op bewijs van eigendom en tegen restitutie van de kosten terug bekomen.

Steenwijk, den 19 Augustus 1853. R. S.

*** 2de Druk der Hollandsche Vertaling van

HET ZELFBEHOUD,

GENEESKUNDIGE VERHANDELING OVER

GEHEIME ZIEKTEN, (GENITALIA), als:

Gevolgen van Geheime GEWOONTEN of ONANIE, met Practische Aanmerkingen over vroegtijdig Onvermogen, enz.

DOOR Dr. S. LA'MERT, *te Londen,*

met 60 Afbeeldingen, naar de 36ste Fransche Uitgave vertaald en met 20 Afbeeldingen vermeerderd door P. J. KOORN, Dr. in de Genees-, Heel- en Verloskunde, te Amsterdam, à *f* 2.50, onder Enveloppe bij J. SALIS, N. Z. Achterburgwal, bij de Molsteeg, G, 53; te Rotterdam bij H. T. HENDRIKSEN; te Utrecht bij W. DANNENFELSER.

☞ Onder toezending van *f* 2.70 wordt hetzelve *franco* in het geheele Koningrijk geleverd.

NB. Dit zoo hoogstnuttig werk is bijna in alle talen overgezet, en heeft als het ware *wereldberoemdheid* verkregen, te Londen alléén zijn 64,000 ex. verkocht.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.